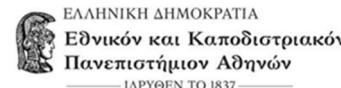

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Ηλίας Αναγνωστάκης (Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών, Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε.), **Μάρα Βερύκοκου** (Επιμελήτρια Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Συλλογής, Μουσείο Μπενάκη), **Χαράλαμπος Γάσπαρης** (Διευθυντής Ερευνών, Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε.), **Αναστασία Δρανδάκη** (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Μιχάλης Καραμπίνης** (Επιστημονικός Συνεργάτης, Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε.), **Τόνια Κιουσοπούλου** (Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Χρυσαυγή Κούτσικου** (Δρ Αρχαιολόγος, ΤΕΙΑΣΑ/ΔΤΠΠΑ/ΥΠΠΟΑ), **Μαρία Λεοντσίνη** (Κύρια Ερευνήτρια, Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε.), **Κέλλυ Μαυρομμάτη** (Δρ Βυζαντινής Ιστορίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Σοφία Μεργιαλή-Σαχά** (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Γεράσιμος Μέριανος** (Κύριος Ερευνητής, Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε.), **Χάρης Μεσσής** (Ε.ΔΙ.Π., Τμήμα Φιλολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος** (Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Ε.Κ.Π.Α.), **Γιώργος Πάλλης** (Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Bojana Pavlović** (Research Associate, Institute for Byzantine Studies, Serbian Academy of Sciences and Arts), **Πλάτων Πετρίδης** (Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Brigitte Pitarakis** (Chargée de recherche H.D.R., C.N.R.S.), **Ιωάννα Ράπτη** (Directrice d'études, École Pratique des Hautes Études/P.S.L.), **Άννα Σκλαβενίτη** (Δρ Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων), **Διονύσης Σταθακόπουλος** (Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου), **Νίκος Τσιβίκης** (Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Ι.Μ.Σ./Ι.Τ.Ε.), **Κρήτων Χρυσοχοΐδης** (Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών, Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε.)

Τις εργασίες συντονίζουν οι **Τόνια Κιουσοπούλου** και **Πλάτων Πετρίδης** (Ε.Κ.Π.Α.) σε συνεργασία με τον **Γεράσιμο Μέριανο** (Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε.).

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Βυζαντινός Κόσμος:
Ιστορία και Αρχαιολογία»

σε συνεργασία με το

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

National Hellenic Research Foundation

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών
Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Κάθε Τετάρτη
από 1 Μαρτίου
έως 1 Ιουνίου 2023
ώρα 6.00-8.00 μ.μ.
στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
(Αίθουσα Σεμιναρίων, Ισόγειο)
Λεωφ. Βασιλέως Κωνσταντίνου 48

Διεπιστημονικό Μεταπτυχιακό

Σεμινάριο

«Νίκος Οικονομίδης»

Ακαδημαϊκό Έτος 2022-2023

«καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ ὄργης,
λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ...»:

Ασθένειες, πανδημίες
και φυσικές καταστροφές
στο Βυζάντιο

Πρόγραμμα Ομιλιών

1 Μαρτίου

Έναρξη του Σεμιναρίου
Εισαγωγή – Συνάντηση με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του
ΠΜΣ

8 Μαρτίου

Χάρης Μεσσής, Η ιατρική στη σάτιρα και οι «πανδημίες» στη λογοτεχνία: οι αρρώστιες της καλοπέρασης
Μάρα Βερύκοκου, Η μελέτη των ιατρικών και χειρουργικών εργαλείων από την ύστερη αρχαιότητα ως τον Μεσαίωνα. Τα παραδείγματα του Μουσείου Μπενάκη

15 Μαρτίου

Διονύσης Σταθακόπουλος, Ο Μαύρος Θάνατος στο Βυζάντιο: από το τοπικό στο παγκόσμιο
Νίκος Τσιβίκης, Η ημέρα μετά την καταστροφή του ύστερου 4ου αι. στην πόλη της Μεσσήνης και η σεισμική ακολουθία του 365 μ.Χ.

22 Μαρτίου

Ηλίας Αναγνωστάκης, Περιπτώσεις πιθανών επιδημικών κυμάτων στη βυζαντινή επαρχία και οι προτεινόμενες ερμηνείες
Μιχάλης Καραμπίνης, Προσαρμοστική ικανότητα των αρχαίων κοινωνιών σε κλιματικά και φυσικά φαινόμενα

29 Μαρτίου

Άννα Σκλαβενίτη, Πανδημίες πριν και μετά την Άλωση: οι μαρτυρίες των πηγών (15ος-16ος αι.)
Γιώργος Πάλλης, Ασθένεια, εκδημία και μεταθανάτιες φροντίδες στο μέσο και ύστερο Βυζάντιο: επιγραφικές μαρτυρίες

5 Απριλίου

**Δεύτερη συνεργασία
με τους/τις φοιτητές/ήτριες του Σεμιναρίου**

26 Απριλίου

Μαρία Λεοντσίνη – Κέλλυ Μαυρομμάτη, Ποταμῶν ῥεῖνθρα μετέστησεν: τα πλημμυρικά φαινόμενα και η διαχείρισή τους (6ος-9ος αι.)
Brigitte Pitarakis, From Solomon the magician to the God-chosen ruler: a renewed geography of healing

3 Μαΐου

Bojana Pavlović, ‘Something is rotten in the state of Denmark’ – Diseases of emperors and prominent figures as an expression of turmoil in the Empire in Byzantine narrative sources
Ιωάννα Ράπτη, Χορηγίες σε «καιρούς πικρούς»: υλικές μαρτυρίες επιβίωσης από επιγραφές και σημειώσεις χειρογράφων από τη μεσαιωνική Αρμενία

10 Μαΐου

Σοφία Μεργιαλή-Σαχά, Οι Βυζαντινοί και ο κόσμος γύρω τους: αντιμέτωποι με τον Μαύρο Θάνατο τον 14ο αιώνα
Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος, Διάγνωση και θεραπεία της ασθένειας στους βυζαντινούς ξενώνες

17 Μαΐου

Κρίτων Χρυσοχοϊδης, Φυσικές καταστροφές στα υστεροβυζαντινά και πρώιμα μεταβυζαντινά χρόνια
Χρυσαυγή Κούτσικου, Ασθένειες και θαυματουργές θεραπείες σε βιογραφικές εικόνες

24 Μαΐου

Χαράλαμπος Γάσπαρης, Αντιμέτωποι με τη δύναμη της φύσης: ο σεισμός του 1303 στην Κρήτη και οι επιπτώσεις του
Αναστασία Δρανδάκη, Αναζητώντας τη θεϊκή προστασία: εικόνα και λατρευτικές πρακτικές απέναντι στις φυσικές καταστροφές και τις ασθένειες στον βυζαντινό κόσμο

31 Μαΐου –

1 Ιουνίου

Παρουσιάσεις φοιτητών/τριών

© A. Müller, EfA/Εφορεία Αρχαιοτήτων Καβάλας